

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių administracijų
direktoriams

2018- - Nr.

Švietimo ir mokslo ministerijai
pavaldžių bendrojo ugdymo
mokyklų ir ikimokyklinio
ugdymo įstaigų vadovams

Profesinio mokymo
įstaigų vadovams

DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ TEISIŲ PAŽEIDIMO

Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ministerija) gauna paklausimų iš švietimo įstaigų, kad mokinių tėvai, pasitelkdami vaikų naudojamas informacines technologijas, slapta, neinformuodami vadovų, mokytojų ar auklėtojų, švietimo įstaigoje įrašinėja ugdymo proceso vyksmą (pamokas, renginius ir kt.). Ministerijai pagal kompetenciją šių klausimų aiškinimas teisės aktais nėra priskirtas, todėl ministerija kreipėsi į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją, Valstybinę darbo inspekciją prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Žurnalistų etikos inspektoriatą tarnybą prašydama pateikti savo nuomonę minėtais klausimais.

Ministerija iš minėtų institucijų gavo pagal kompetenciją pateiktą nuomonę dėl švietimo įstaigose tėvų naudojamų įrašinėjimo priemonių ir galimo asmens (mokinių ir mokytojo) duomenų teisių pažeidimo. Teikiame Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Žurnalistų etikos inspektoriatą tarnybos pateiktą informaciją minėtu klausimu.

Prašytume savivaldybių administracijų direktorių pasirūpinti, kad su minėta informacija būtų supažindintos Jums pavaldžių švietimo įstaigų bendruomenės.

PRIDEDAMA:

1. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2018-03-28 rašto Nr. 2R-2284 (3.8.) kopija, 2 lapai, 1 egz.
2. Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018-04-04 rašto Nr. SD-25-4659 kopija, 4 lapai, 1 egz.
3. Žurnalistų etikos inspektoriatą tarnybos 2018-04-16 rašto Nr. (G-277)S-281 kopija, 2 lapai, 1 egz.

Švietimo ir mokslo viceministras

Gražvydas Kazakevičius

Petras Navickas, tel. (8 5) 219 1531, el. p. Petras.Navickas@smm.lt

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai
El. paštu smmin@smmin.lt

2018-03-18 Nr. 2R-2284 (3.8.)
Į 2018-03-14 Nr. SR-1106

DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ TEISIŲ PAŽEIDIMŲ

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija gavo Jūsų paklausimą dėl situacijų, kai tėvai, naudodami informacines technologijas, slapta, neinformuodami vadovų, mokytojų ar auklėtojų švietimo įstaigoje įrašinėja ugdymo proceso vyksmą (pamokas, renginius).

Iš Jūsų paklausimo matyti, kad klausimas susijęs su asmens duomenų tvarkymu, kurį atlieka fiziniai asmenys, asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su profesija ar verslu, tenkinti. Pažymėtina, kad nei šiuo metu galiojantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, nei 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), kuris bus pradėtas taikyti nuo 2018 m. gegužės 25 d., tokiam asmens duomenų tvarkymui nėra taikomas. Atsižvelgiant į tai, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nėra kompetentinga vertinti ar teikti nuomonės dėl Jūsų paklausime nurodytų vaizdo stebėjimo ir garso įrašymo atvejų, kai tai atlieka ugdytinių tėvai ar patys ugdytiniai besinaudodami įvairiais įrenginiais, įskaitant ir išmaniuosius laikrodžius.

Aptariamam atvejui būtų taikomos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.22 ir 2.23 straipsnių nuostatos, įtvirtinančios fizinių asmenų teisę į atvaizdą bei teisę į privatų gyvenimą ir jo slaptumą. Pastebėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.23 straipsnio 4 dalimi privataus asmens gyvenimo duomenų, nors ir atitinkančių tikrovę, paskelbimas, taip pat asmeninio susirašinėjimo paskelbimas pažeidžiant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytą tvarką, taip pat įėjimas į asmens gyvenamąjį būstą be jo sutikimo, išskyrus įstatymų numatytas išimtis, asmens privataus gyvenimo stebėjimas ar informacijos rinkimas apie jį pažeidžiant įstatymą bei kiti neteisėti veiksmai, kuriais pažeidžiama teisė į privatų gyvenimą, yra pagrindas pareikšti ieškinį dėl tokių veiksmų padarytos turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Europos žmogaus teisių teismas 2017 m. lapkričio 28 d. sprendime, priimtame byloje *Antović ir Mirković prieš Montenegro* (Nr. 70838/13) dėl vaizdo stebėjimo universitetuose, konstatavo, kad, vadovaujantis Europos Žmogaus Teisių Konvencijos 8 straipsniu, vaizdo stebėjimas universiteto patalpose, kur skaitomos paskaitos, pažeidžia dėstytojų teisę į privatų gyvenimą. Atsižvelgiant į tai, pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą, mokytojai, manydami, kad yra pažeidžiama jų teisė į privatų gyvenimą, aptariamam atvejui, galėtų ginti savo teises tik teisme civilinio proceso nustatyta tvarka.

Papildomai atkreipiame dėmesį ir į Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme įtvirtintą teisinį reglamentavimą. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, jog kiekvienas asmuo turi teisę užsirašinėti, fotografuoti, filmuoti, naudotis garso ir vaizdo technikos priemonėmis, taip pat kitais būdais fiksuoti informaciją, išskyrus šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytus atvejus. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad siekiant nepažeisti asmens teisių, apsaugoti jo garbę ir orumą, renkant ir viešai skelbiant informaciją draudžiama:

1) be asmens sutikimo filmuoti, fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus fizinio asmens gyvenamojoje patalpoje, fizinio asmens privačioje namų valdoje ir jai priklausančioje aptvetoje ar kitaip aiškiai pažymėtoje teritorijoje, nepaisant to, ar tas asmuo yra nurodytose vietose;

2) filmuoti, fotografuoti ar daryti garso ir vaizdo įrašus neviešų renginių metu be organizatorių, turinčių teisę rengti tokius renginius, sutikimo;

3) filmuoti ir fotografuoti žmogų ir naudoti jo atvaizdus reklamai visuomenės informavimo priemonėse be šio žmogaus sutikimo;

4) filmuoti ir fotografuoti asmenį su aiškiais fiziniais trūkumais be šio asmens sutikimo arba filmuoti ir fotografuoti asmenį jam esant bejėgiškos būklės dėl sveikatos sutrikimo;

5) filmuoti, fotografuoti vaiką ar daryti jo garso ir vaizdo įrašus be nors vieno iš tėvų, globėjų ar rūpintojų ir paties vaiko sutikimo. Draudžiama naudoti vaikų fotografijas, garso ar vaizdo įrašus erotinio, pornografinio ir smurtinio pobūdžio informacijose;

6) be mirusiojo ar žuvusiojo šeimos narių sutikimo filmuoti, fotografuoti mirusįjį ar žuvusįjį stambiu planu ar daryti jo vaizdo įrašus.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodyti draudimai netaikomi fiksuojant teisės pažeidimus ir šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo priežiūra pavesta žurnalistų etikos inspektoriui, siūlome nurodytu klausimu nuomonės kreiptis ir į Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybą.

Direktorius

Raimondas Andrijauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijai
smmin@smm.lt

2018-04-04 Nr. SD-25- 4659
Į 2018-03-15 gautą paklausimą

DĖL KONSULTACIJOS SUTEIKIMO

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) Asmenų aptarnavimo ir teisės taikymo skyriaus specialistai susipažino su Jūsų paklausimu ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo 6 straipsnio 20 punkto suteikta teise, konsultuoja darbo įstatymų vykdymo klausimais.

Visų pirma norime atkreipti dėmesį, kad VDI pagal savo kompetenciją konsultuoja Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK), darbuotojų saugą ir sveikatą bei *darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų vykdymo, kolektyvinių sutarčių sudarymo ir kitais su darbo santykiais susijusiais klausimais*.

DK 27 straipsnis reglamentuoja darbuotojo asmens duomenų ir jo teisės į privatų gyvenimą apsaugą, kuris numato, kad darbdavys privalo gerbti darbuotojo teisę į privatų gyvenimą, užtikrinti darbuotojo asmens duomenų apsaugą.

Darbdaviui draudžiama tvarkyti su darbo reikmėmis nesusijusius (perteklinius) darbuotojo asmens duomenis, taip pat pateikti darbuotojo asmens duomenis tretiesiems asmenims, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.

Pažymėtina, kad darbuotojai turi būti supažindinti su informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarka. Darbdaviui įgyvendinant nuosavybės ar valdymo teises į darbo vietoje naudojamas informacines ir komunikacines technologijas, negali būti pažeidžiamas darbuotojo asmeninio susižinojimo slaptumas.

Visgi, vaizdo stebėjimas ir garso įrašymas darbo vietoje gali būti vykdomas, kai dėl darbo specifikos būtina užtikrinti asmenų, turto ar visuomenės saugumą ir kitais atvejais, kai kiti būdai ar priemonės yra nepakankami ir (arba) netinkami siekiant išvardytų tikslų, išskyrus atvejus, kai tiesiogiai siekiama kontroliuoti darbo kokybę ir mastą. *Apie vaizdo stebėjimą ir garso įrašymą konkrečioje darbovietės vietoje informuojama vaizdiniu žymeniu matomoje vietoje*.

Taip pat paminėtina, jog darbuotojo asmens duomenų teisinę apsaugą ir teisės į privatų gyvenimą įgyvendinimo ypatumus gali nustatyti įstatymai ir kitos darbo teisės normos.

DK 27 straipsnio 7 dalis įtvirtina nuostatą, kad darbdavys, kurio vidutinis darbuotojų skaičius yra daugiau kaip penkiasdešimt, privalo priimti ir įprastais darbovietėje būdais paskelbti darbuotojų asmens duomenų saugojimo politiką ir jos įgyvendinimo priemones.

Vadovaujantis išdėstytu atsakome, kad darbdavio pareiga yra užtikrinti darbuotojui saugias ir sveikas darbo sąlygas. Darbovietėje turi būti užtikrinama darbuotojų asmens duomenų apsauga. Jeigu darbovietėje darbdavio iniciatyva būtų organizuojamas vaizdo stebėjimas bei garso įrašymas, apie tai turėtų būti informuojami darbuotojai vaizdiniu žymeniu matomoje vietoje. Tačiau VDI negali pasisakyti dėl trečiųjų asmenų (ne darbuotojų) veiksmų, t. y. dėl slapta naudojamų vaizdo stebėjimo bei garso įrašymo priemonių ugdymo įstaigose, nes tretieji asmenys nėra susiję darbo teisiniais santykiais su įstaiga ir darbdaviu.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas (toliau – Įstatymas) reglamentuoja santykius, kurie atsiranda tvarkant asmens duomenis automatinio būdu, taip pat neautomatinio būdu tvarkant asmens duomenų susistemintas rinkmenas: sąrašus, kartotekas, bylas, sąvadás ir kita. Įstatymas nustato fizinių asmenų, kaip duomenų subjektų, teises, šių teisių apsaugos tvarką, juridinių ir

fizinių asmenų teises, *pareigas ir atsakomybę tvarkant asmens duomenis*. Šio įstatymo kontrolę atlieka Valstybinė asmens duomenų inspekcija.

Asmens duomenų apsauga – tai teisinių, techninių ir organizacinių priemonių visuma, skirta apsaugoti asmens duomenims nuo neteisėto ar atsitiktinio asmens duomenų tvarkymo. Įstatymo 3 straipsnis nustato asmens duomenų tvarkymo reikalavimus, t. y. asmens duomenys turi būti renkami apibrėžtais ir teisėtais tikslais ir toliau nebūtų tvarkomi tikslais, nesuderinamais su nustatytaisiais prieš renkant asmens duomenis. Taip pat asmens duomenys turi būti tvarkomi tiksliai, sąžiningai ir teisėtai.

Pagal Įstatymo 23 straipsnį duomenų subjektas (asmuo, kurio asmens duomenys tvarkomi) Įstatymo nustatyta tvarka turi teisę:

- 1) žinoti (būti informuotas) apie savo asmens duomenų tvarkymą;
- 2) susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi;
- 3) reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti, išskyrus saugojimą, savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant šio ir kitų įstatymų nuostatų;
- 4) nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.

Paminėtina, kad įstatymuose gali būti numatyta išimčių, kai duomenų valdytojas duomenų subjektų teisių gali neįgyvendinti:

- 1) kai reikia užtikrinti valstybės saugumą ar gynybą;
- 2) kai reikia užtikrinti viešąją tvarką, nusikalstamų veikų prevenciją, tyrimą, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą;
- 3) kai reikia užtikrinti svarbius valstybės ekonominius ar finansinius interesus;
- 4) kai reikia užtikrinti tarnybinės ar profesinės etikos pažeidimų prevenciją, tyrimą ir nustatymą;
- 5) kai reikia užtikrinti duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.

Jeigu asmuo mano, kad yra pažeidžiamos jo teisės į asmens duomenų apsaugą, jis turi teisę pateikti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai skundą dėl duomenų valdytojo veiksmų (neveikimo), kuriais pažeidžiamos Įstatymo nuostatos. Skundai paprastai paduodami raštu, įskaitant elektroninę formą. Elektroniniu būdu pateikti dokumentai turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu. Jeigu skundas gautas žodžiu arba Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nustatė šio įstatymo pažeidimo požymių iš visuomenės informavimo priemonių ir (arba) iš kitų šaltinių, ji gali pradėti tyrimą savo iniciatyva (Įstatymo 42 straipsnis).

Asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatyta tvarka.

Pažymime, kad asmuo, patyręs žalą dėl neteisėto asmens duomenų tvarkymo arba kitų duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo, taip pat dėl kitų asmenų veiksmų (neveikimo), pažeidžiančių šio įstatymo nuostatas, turi teisę reikalauti atlyginti jam padarytą turtinę ir neturtinę žalą. Turtinės ir neturtinės žalos dydį nustato teismas.

Dėl išsamesnės informacijos dėl asmens duomenų apsaugos pažeidimų, galimai neteisėto trečiųjų asmenų veiksmų, renkant asmens duomenis, naudojant vaizdo stebėjimo ar garso įrašymo priemones bei galimų poveikio priemonių taikymo, rekomenduojame kreiptis į Valstybinę asmens duomenų inspekciją el. p. ada@ada.lt arba konsultacijų telefonu (8 5) 212 7532.

VDI Asmenų aptarnavimo ir teisės taikymo skyriaus specialistų konsultacijos darbo ginčus nagrinėjantiems organams neprivalomos.

Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis
darbo inspektorius

Jonas Gričius

Dokumento nuorašas

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Algirdo g. 19
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl konsultacijos suteikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-04-05 12:43 (GMT+03:00), SD-25-4659
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2018-04-05 03:00 (GMT+03:00), R-2941
Dokumento formatas	ADOC-V1.0
Parašas #1	
Parašo galiojimas	Šis parašas galioja
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	JONAS GRICIUS, Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-04-05 11:37 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-04-05 11:37 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-11-22 12:20 (GMT+02:00) - 2019-11-22 12:20 (GMT+02:00)
Parašas #2	
Parašo galiojimas	Šis parašas galioja
Parašo paskirtis	Registracija
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	LIUDA MAUZIENĖ, Vyriausioji specialistė - vyriausioji raštvėdė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-04-05 13:05 (GMT+03:00)

Parašo formatas	XAdES-BES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-06-28 10:34 (GMT+03:00) - 2018-06-28 10:34 (GMT+03:00)
Parašas #3	
Parašo galiojimas	Šis parašas galioja
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registracija
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	JOLANTA MARKEVIČIENĖ, vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-04-05 14:19 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-BES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-01-16 13:25 (GMT+02:00) - 2020-01-16 13:25 (GMT+02:00)
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	iSign.lt ADoc v1.0
Nuorašo suformavimo data ir laikas	2018-04-24 16:15:20 (GMT+03:00)

ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORIAUS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 223 7310, faks. (8 5) 223 7311, el. p. zeit@zeit.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288692340

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai

2018-04-16 Nr. (G-277)S-281
Į 2018-04-06 Nr. SR-1490

DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ TEISIŲ PAŽEIDIMŲ

Š. m. balandžio 6 d. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyboje gautas Jūsų paklausimas dėl Lietuvos mokytojų, švietimo ir mokslo profesinės sąjungos Kauno susivienijimo veiklos koordinatorės rašto „Dėl ugdymo įstaigų darbuotojų teisių pažeidimo“, kuriame rašoma, kad tėvai aprūpina vaikus išmaniaisiais laikrodžiais „Gudručiai“, kurie gali slapta įrašinėti ne tik vaikų, bet ir darbuotojų veiklą. Savo rašte pažymite, kad Švietimo ir mokslo ministerija gauna paklausimų dėl situacijų, kai tėvai ar vaikai, naudodami informacines technologijas, slapta, neinformuodami vadovų, pedagogų švietimo įstaigoje įrašinėja ugdymo proceso vyksmą (pamokas, renginius). Prašote pagal kompetenciją pateikti nuomonę dėl vaikų ir tėvų naudojamų įrašinėjimo priemonių švietimo įstaigose ir galimai darbuotojų teisių pažeidimo.

Atsakant į Jūsų paklausimą, yra aktualus teisės normų, reglamentuojančių privataus gyvenimo apsaugą, taikymas ir aiškinimas.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.23 straipsnio 1 dalis nustato, jog fizinio asmens privatus gyvenimas neliečiamas. Informacija apie asmens privatą gyvenimą gali būti skelbiama tik jo sutikimu. To paties straipsnio 3 dalyje įtvirtintas draudimas rinkti informaciją apie privatą asmens gyvenimą pažeidžiant įstatymus.

Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog rengiant ir platinant viešąją informaciją, privaloma užtikrinti žmogaus teisę į privataus pobūdžio informacijos apsaugą. Informaciją apie privatą gyvenimą galima skelbti, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, tik jei tas žmogus sutinka (Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalis), o jei tokio sutikimo nėra, tuomet tik tais atvejais, kai ji padeda atskleisti įstatymų pažeidimus ar nusikalstamas veikas, kai informacija yra pateikiama viešai nagrinėjant bylą, taip pat kai informacija apie viešojo asmens privatą gyvenimą atskleidžia visuomeninę reikšmę turinčias privataus šio asmens gyvenimo aplinkybes ar asmenines savybes (Visuomenės informavimo įstatymo 14 straipsnio 3 dalis).

Minėto įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtinta, jog siekiant nepažeisti asmens teisių, apsaugoti jo garbę ir orumą, renkant ir **viešai skelbiant** informaciją draudžiama filmuoti, fotografuoti vaiką ar daryti jo garso ir vaizdo įrašus be nors vieno iš tėvų, globėjų ar rūpintojų ir paties vaiko sutikimo.

Kiekvienas fizinis asmuo turi teisę į savo privataus gyvenimo neliečiamumą. Slaptas ir neteisėtas asmens privataus gyvenimo stebėjimas, pokalbių klausymasis, fiksavimas, kitoks privačios informacijos rinkimas ar viešinimas reikštų asmens teisės į privataus gyvenimo pažeidimą

ir būtų pagrindas pareikšti ieškinį teismui dėl neteisėtų veiksmų nutraukimo ir (ar) tokiais veiksmais padarytos žalos atlyginimo. Bendroji taisyklė yra tokia, kad norint asmenį filmuoti, fotografuoti, kitaip fiksuoti, panaudoti jo atvaizdus, reikia gauti to asmens (kalbant apie vaikus – ir nors vieno iš tėvų, globėjų ar rūpintojų) sutikimą. Visgi nė viena subjektinė teisė nėra absoliuti. Galimi protingi ir proporcingi ribojimai. Jeigu asmens filmavimas, fotografavimas, kitoks garso ar vaizdo fiksavimas ar tokių įrašų publikavimas yra pateisinamas tam tikru viešuoju interesu, tokiu atveju asmens sutikimo nereikia. Pvz., teisėti veiksmai, nepažeidžiantys teisės į privataus gyvenimo apsaugą, yra asmens, darančio nusikaltimą ar kitą teisės pažeidimą, fiksavimas.

Jūsų paklausimo kontekste būtina pažymėti, kad žurnalistų etikos inspektorius gali vertinti tik tokią informaciją, kuri yra paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jei informaciją švietimo/ugdymo įstaigoje renka vaikai ar jų tėvai tik asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su viešosios informacijos teikimu per visuomenės informavimo priemones, žurnalistų etikos inspektorius neturi kompetencijos vertinti jų veiksmų. Žurnalistų etikos inspektorius pagal savo kompetenciją nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus dėl jų teisės į privataus gyvenimo apsaugą pažeidimo **visuomenės informavimo priemonėse**. Nesame gavę nė vieno suinteresuoto asmens skundo dėl galimo teisės į privatų gyvenimą pažeidimo visuomenės informavimo priemonėje panaudojant informacines technologijas ugdymo proceso metu. Pažymėtina, kad pagal savo kompetenciją vykdydamas Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo priežiūrą, žurnalistų etikos inspektorius taip pat nėra fiksavęs panašių atvejų.

Žurnalistų etikos inspektorė

Gražina Ramanauskaitė-Tiumenevienė

Originalas siunčiamas nebus

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Švietimo ir mokslo ministerija 188603091, A. Volano g. 2, LT-01516 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ TEISIŲ PAŽEIDIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-05-11 Nr. SR-2046
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2018-05-11 Nr. G-2831
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gražvydas Kazakevičius, viceministras, Ministerijos vadovybė
Sertifikatas išduotas	GRAŽVYDAS KAZAKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-05-10 20:24:39
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-05-10 20:25:01
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2017-04-05 - 2020-04-04
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sistemos abonementas, specialistas, Švietimo ir mokslo ministerija
Sertifikatas išduotas	RIMA SKEIRIENĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-05-11 11:54:58
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2018-05-11 11:55:08
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-02-26 - 2020-02-26
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Pakruojo rajono savivaldybės administracija LT", sertifikatas galioja nuo 2018-01-04 iki 2019-01-04
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	iSign.lt ADoc v1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2018-05-11)
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2018-05-11 14:37:33 Dokumentų valdymo sistema Avilys